

The.nlyst

“ER KOMT ZELDEN IETS VOORBIJ WAT ZO GOED BIJ JE PAST”

Valerie Frissen over het SIDN Fonds

Op 1 september begint Valerie Frissen als directeur van het SIDN Fonds. Dit fonds heeft als doel om de welvaart en het welzijn in Nederland te verhogen door een bijdrage te leveren aan de vergroting van de economische en maatschappelijke waarde van het internet. De functie lijkt haar op het lijf geschreven te zijn.

Hoe bent u in contact gekomen met het SIDN Fonds?

“Het is gek gelopen. Ik ben gevraagd voor de raad van toezicht van SIDN. Toenmalig rvt-lid Erik Huizer, een vroegere collega bij TNO, nam afscheid en hij dacht aan mij als opvolger. Daar hoefde ik niet lang over na te denken. Ik had al vaker met SIDN te maken gehad en kende directeur Roelof Meijer al jaren. Na mijn eerste gesprekken met rvt-voorzitter Eddy Schuyer kwam al snel het SIDN Fonds ter sprake. Dat leek me een fantastische uitdaging. Tot nu toe zat ik in mijn carrière meestal aan de andere kant: klanten binnenhalen, budgetten bij elkaar krijgen. Om nu eens budgetten te kunnen verdelen, leek me enorm leuk. Volgens Eddy Schuyer was de functie mij op het lijf geschreven. Ik ben al jaren betrokken bij dit soort projecten. Inhoudelijk ken ik het veld goed. En ik heb een groot netwerk. Ik kan daardoor partijen bij elkaar brengen of projecten aandragen die zich normaal gesproken niet zo snel zouden aanmelden.

Valerie Frissen, directeur SIDN Fonds

De functie van directeur van het SIDN Fonds is echter niet te verenigen met het lidmaatschap van de rvt. Uiteindelijk heb ik maar één bijeenkomst van de rvt meegemaakt.”

Als managing director van CLICKNL had u een prachtbaan. Vanwaar de overstap?

“Ik heb CLICKNL from scratch opgezet. Dat vind ik ook het leukst om te doen: iets nieuws neerzetten, pionieren. De kwaliteiten die ik bij CLICKNL heb gebruikt, kan ik nu weer inzetten voor het SIDN Fonds. CLICKNL is er voor de hele creatieve industrie. Het SIDN Fonds ligt veel dichterbij mijn eigen expertisegebied ICT en sociale verandering. Eigenlijk is het dus een logische stap. Er komt maar zelden in je leven iets voorbij wat zo goed past bij je interesses en bij alles wat je hiervoor hebt gedaan. Ik heb veel managementervaring, maar ik hoef niet zo nodig honderd man onder me te hebben. Innovatie, dingen in gang zetten, een beetje pionieren, daar geniet ik van.”

Voorwoord

Professor Valerie Frissen trad op 1 september aan als directeur van het SIDN Fonds. Dit fonds gaat financiële steun verlenen aan projecten die gericht zijn op innovatie, onderwijs, onderzoek, het verhogen van veiligheid en vertrouwen, het verbreden van toepassingen en het vergroten van zinvol gebruik van internet in Nederland. Valerie Frissen houdt zich als hoogleraar bezig met ICT en social change, waardoor ze inhoudelijk de aangewezen persoon is om invulling te geven aan het Fonds. Daarnaast heeft ze een groot netwerk, een uitstekende reputatie en ervaring met het beoordelen van projectaanvragen, waardoor ze partijen die wel een goed idee hebben, maar minder ervaring, de helpende hand kan bieden. Ik ben er trots dat we haar aan SIDN hebben kunnen binden.

Het SIDN Fonds komt voort uit de doelstellingen van SIDN. We streven niet alleen naar continuïteit en operational excellence, maar zetten ons ook in om van toegevoegde waarde te zijn voor Nederland en voor de gehele internetgemeenschap. Daarom ondersteunen we maatschappelijke organisaties als Bits of Freedom en ECP of initiatieven als ISOC's Next Generation Leadership Programme. De laatste jaren kregen we steeds meer verzoeken. We misten de mankracht en de kennis om hier goed mee om te gaan. Daarom besloten we in 2013 om het SIDN Fonds op te richten. Zo doen we meer recht aan de projecten en houden we zelf de ruimte om ons bezig te houden met maatschappelijke activiteiten die dichterbij onze kerntaak liggen. Zoals de Digitale Infrastructuur Nederland, een sectorbreed samenwerkingsverband dat een veilige en betrouwbare digitale economie wil bevorderen, of het Platform Internetstandaarden, een initiatief om standaarden als IPv6 breed geaccepteerd te krijgen. In dit nummer van The.nlyst leest u er meer over. We besteden ook aandacht aan SIDN Labs, ons eigen onderzoeksprogramma, dat samen met kennispartners onderzoek doet naar nieuwe internettechnieken en -systemen.

Met activiteiten als deze en met de oprichting van het SIDN Fonds verhogen we onze maatschappelijke investeringen en dragen we bij aan een verdere bloei van het internet. En indirect aan een stijging van de welvaart en het welzijn in Nederland. Dit is goed voor de sector en voor ons land.

Ik hoop dat u met net zoveel plezier over al deze zaken leest als waarmee wij eraan werken.

Roelof Meijer,
Algemeen directeur

☞ **Wat neemt u uit uw vorige functie mee naar het SIDN Fonds?**

“Bij TNO deden we veel onderzoek in opdracht van overheden over de maatschappelijke impact van internet. Als voorbeeld een mooi project dat enkele jaren terug voorbijkwam. De overheid vroeg ons om uit te zoeken of ‘digitale pioniers’, die het internet toen al inzetten voor maatschappelijke doeleinden, behoefte hadden aan ondersteuning door de overheid. Het bleek dat zij liefst ver weg bleven van de overheid, maar ze gaven ook aan dat ze regelmatig tegen grenzen aan liepen, bijvoorbeeld met serverruimte of de beperkingen die samenhangen met vrijwilligerswerk. Daaruit is de digitale pioniersregeling voortgekomen. Op een laagdrempelige manier bood deze regeling een steuntje in de rug aan initiatieven die het internet en de maatschappij verder brachten. Dit is een prachtig voorbeeld voor het SIDN Fonds. Ik heb hiervan geleerd dat het niet alleen om financiële ondersteuning gaat, maar dat je ook veel kunt bereiken met een beetje steun op het juiste moment, door het uitwisselen van kennis, en door partijen bij elkaar brengen. Juist door slimme combinaties te maken, kun je veel bereiken. Bij CLICKNL brachten we bijvoorbeeld de energiesector en de modebranche bij elkaar, dat resulteerde in een project waarin energieopwekkende kleding ontwikkeld wordt.”

U begint op 1 september. Wat zijn uw eerste prioriteiten?

“We moeten allereerst heel wat vragen beantwoorden. Hoe worden projectvoorstellen beoordeeld? Moeten we misschien verschil maken tussen grote en kleine projecten? En die misschien ook anders beoordelen? Het gaat ook om innovatie, dus moet er ruimte zijn voor experiment, maar hoeveel? Nodigen we enkele malen per jaar partijen uit om een aanvraag te doen rondom wisselende thema’s of gaan we werken met een vaste set doelstellingen waaraan projecten moeten voldoen? Projecten vinden zal niet het probleem zijn. Maar waar willen we op inzetten? Wat moet het opleveren? De keuzes die we maken, hoeven niet in beton gegoten te zijn, maar ze moeten wel duidelijk zijn. In samenspraak met het bestuur van het SIDN Fonds moeten we zo snel mogelijk komen tot een transparant beoordelingskader. Hoe snel? Ik zou het mooi vinden als we dit jaar al enkele projecten kunnen ondersteunen.”

Wat wordt de belangrijkste uitdaging voor het SIDN Fonds?

“Ons eigen plekje vinden. Ik ken in Nederland geen fondsen die zich op hetzelfde gebied richten. Als we iets weten toe te voegen wat er nog niet is, dan kunnen we van grote

Valerie Frissen

Valerie Frissen bekleedde sinds 1999 verschillende functies bij TNO. De laatste twee jaar was zij voor TNO managing director van CLICKNL, het kennis- en innovatienetwerk van de Nederlandse creatieve industrie. Daarnaast is ze als bijzonder hoogleraar ICT en Sociale Verandering verbonden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en bekleedt ze verschillende bestuurs- en adviesfuncties. Valerie geeft veel lezingen en gastcolleges, treedt vaak op als extern deskundige en strategisch adviseur, en heeft een uitgebreid nationaal en internationaal netwerk in de wereld van ICT en media.

waarde zijn voor Nederland en het internet in Nederland. Inhoudelijk liggen er ook voldoende uitdagingen. We leven in een spannende tijd. Er bestaat een reëel risico dat mensen het vertrouwen verliezen in het internet. Dat het open internet plaatsmaakt voor een afgeschermd omgeving, dat er hekken verschijnen om delen van internet. Het beschermen van de openheid van het internet is voor het fonds een belangrijke prioriteit. De maatschappelijke waarde van het internet komt daar voor een groot deel uit voort. In deze discussie moet het fonds mijns inziens een belangrijke rol spelen.”

Als u over twee jaar terugkijkt, wanneer bent u dan tevreden?

“Als we een aantal projecten hebben ondersteund die er echt toe doen. Die impact hebben gehad, maatschappelijk of technologisch. Ik zou het ook fijn vinden als we bestaande instituties wat weten op te schudden. Als we vastgeroeste structuren kunnen veranderen. Kijk naar de onrust die een nieuw initiatief als de taxiservice Uber teweegbrengt. Dat soort wrijving, daar speelt het internet een belangrijke rol in, en daar moet het SIDN Fonds ook middenin zitten.”

Wat moeten lezers doen die een project willen aandragen?

“Die kunnen me altijd mailen op valerie.frissen@sidnfonds.nl. Een klein beetje geduld moeten ze wel hebben. Ik ga nu eerst een klein team opzetten om alle projectaanvragen te behandelen en experts benaderen om plaats te nemen in een onafhankelijke raad van advies die de aanvragen zal beoordelen.”

To: info@sidn.nl

Cc:

Subject: Security

“HET SPEELKWARTIER IS OVER”

Nederlandse online sector zet stap naar volwassenheid met nieuwe koepelorganisatie

Binnenkort gaat de Digitale Infrastructuur Nederland van start, een koepelorganisatie voor alle bedrijven en organisaties die sites, applicaties, platforms en online content faciliteren, zoals isp's, exchangers, datacenters, cloudbedrijven, hosters, SIDN en AMS-IX. Initiatiefnemer Michiel Steltman, directeur van de Dutch Hosting Provider Association (DHPA), en Roelof Meijer, directeur van SIDN, vertellen er meer over.

Michiel Steltman, directeur Dutch Hosting Provider Association en Roelof Meijer, algemeen directeur SIDN

Waarom een nieuwe koepelorganisatie?

Michiel Steltman: “Drie redenen: het gebrekkige imago van de sector, de geheel eigen dynamiek, en de toename van overheidsbeleid op dit terrein. Om met het eerste punt te beginnen: de sector is een van de grootste ter wereld en faciliteert meer dan 20% van de gehele e-commerceomzet in Europa. We kunnen het met recht de derde mainport van Nederland noemen. Buiten de sector is dit eigenlijk nauwelijks bekend. De media en de politiek hebben er weinig aandacht voor. En dat is jammer, want de economische en internationale kansen die de sector schept, kunnen nog beter worden benut. Het is ook een sector met een eigen gezicht en een eigen dynamiek. Onvergelijkbaar met de traditionele ICT-sector. De uitdagingen, de knowhow, de mensen en de cultuur zijn heel anders. Ten slotte heeft het overheidsbeleid in toenemende mate betrekking op die digitale infrastruc-

tuur. Denk aan de bewaarplicht, aan netneutraliteit of bestrijding van cybercrime. Dan is het vreemd dat de sector niet vertegenwoordigd is in gesprekken met die overheid. De sector is erg versnipperd, maar bedrijven hebben veelal met dezelfde dossiers te maken.”

Roelof Meijer: “Overigens is er binnen de sector regelmatig verschil van mening over die dossiers. Zo zijn niet alle bedrijven per sé voorstander van netneutraliteit. Maar juist als je verschilt van mening, is het goed om je te verenigen. Want wat alle partijen willen, als het er dan toch van komt, is goede wetgeving. Als de sector geen positie kan innemen, dan ben je geen gesprekspartner en is de kans het grootst dat je opgescheept wordt met een wet waar iedereen ontevreden over is, zoals de cookiewet.”

⊕ Wat gaat de Digitale Infrastructuur Nederland precies doen?

Michiel Steltman: "We denken nu aan acties op vier thema's. Allereerst gaan we de sector op de kaart zetten. Dat betekent vooral veel duiden en uitleggen. We starten PR-acties en publiceren bijvoorbeeld onderzoeken. We gaan proberen om gezamenlijk de veiligheid te verhogen en meewerken aan bestrijding van cybercrime, om zo het vertrouwen in de online wereld te vergroten. We gaan vernieuwing in het ICT-onderwijs stimuleren. Dit is hard nodig, want door het gebrek aan toegespitste opleidingen is het voor de sector moeilijk om goed personeel te vinden. Waarom is er bijvoorbeeld nog geen opleiding tot cloud engineer? Ten slotte zien we een belangrijke rol in het verbinden en het stimuleren van samenwerking. Bijvoorbeeld met organisaties als Nederland ICT, ECP en thuiswinkel.org. Als je uitdagingen gezamenlijk aanpakt, bereik je meer. Dat heb ik gezien bij de DHPA."

Wat kan SIDN de Digitale Infrastructuur bieden?

Roelof Meijer: "Steun bij de op- en inrichting, hulp bij de uitvoer, ideeën. We verwachten er ook zeker voordeel van te hebben in het bereiken van onze doelen. SIDN staat voor een sterke Nederlandse internetsector. We merken al lang dat de sector niet optimaal georganiseerd is en dat dit bij tijde belemmerend werkt. Bijvoorbeeld in een goede samenwerking met de overheid. De relatieve onbekendheid van de sector heeft invloed op opleidings- en beroepskeuze: het is ook voor ons moeilijk om goede collega's te vinden."

Enkele cijfers

- AMS-IX is met ruim 600 aangesloten netwerken en een throughput van 2.6Tb/sec gemiddeld de grootste internet exchange ter wereld.
- De digitale infrastructuur-sector heeft een omzet van circa 1,5 miljard euro en faciliteert naar schatting een derde van de Europese e-commerce.
- In 2013 rapporteerden 90% van de hosting-bedrijven omzetgroei, waarvan 50% een groei van meer dan 10%.

Onder andere om deze redenen ondersteunen we dit initiatief van harte. We zien voor onszelf vooral een rol bij het opzetten van de organisatie. We merken dat onze inbreng gewaardeerd wordt. Ook vanwege onze wat bijzondere, neutrale positie: we zijn geen commercieel bedrijf en geen overheid. Maar werken veel en goed samen met beide."

Hoe zit het met zulke initiatieven in het buitenland?

Roelof Meijer: "Nederland is hiermee een voorloper. Misschien is deze manier van organiseren wel typisch Nederlands. Een vorm van polderen. Het lijkt ook nodig omdat we hier heel veel relatief kleine ondernemingen hebben, die in hun eentje te weinig invloed hebben. We hebben in dit land een aantal unieke publiek-private samenwerkingen. De overheid benut deze aanpak steeds meer. Ik verwacht dat dit initiatief navolging zal krijgen, bijvoorbeeld in Europa. Nu voorop lopen, helpt de Nederlandse internetsector ook om de voorsprong die in jaren is opgebouwd, vast te houden."

Michiel Steltman: "Met de Digitale Infrastructuur Nederland maakt de sector een grote stap richting volwassenheid. Zoals Roelof het volgens mij ooit in een interview zei: het speekwartier is over."

Roelof Meijer: "Als je niet samenwerkt, is het niet zo dat er niets gebeurt. Dan raak je de regie kwijt en gebeuren de verkeerde dingen. En de goede dingen niet. Als een sector die zo belangrijk voor onze economie is als deze, goed georganiseerd is, dan vindt hij niet alleen een luisterend oor, maar ook steun bij de overheid. En dat is toch cruciaal voor een verdere bloei."

Michiel is de aangewezen persoon om dit in gang te zetten. Het is bewonderenswaardig wat hij bij de DHPA voor elkaar heeft gekregen. Onder zijn leiding is die in korte tijd uitgegroeid tot een organisatie van belang. Ik heb er alle vertrouwen in dat dit met Digitale Infrastructuur Nederland ook gaat lukken."

SIDN LABS: HET R&D-TEAM VAN SIDN KOMT OP STOOM

In 2012 ging SIDN Labs, het R&D-team van SIDN van start. Wat heeft het team in die tijd opgeleverd? En wat kunnen we er de komende tijd van verwachten? We halen het net op met Cristian Hesselman, manager van SIDN Labs.

Onderzoek in een unieke omgeving

SIDN Labs is opgericht met drie doelen. SIDN verder ontwikkelen als expertisecentrum op het gebied van internet-technologie, de diensten van SIDN verder innoveren door nieuwe technieken en systemen te ontwikkelen, en onderzoek buiten SIDN faciliteren dat een toegevoegde waarde biedt voor .nl en de internationale positie van Nederland. Hesselman begon SIDN Labs twee jaar

Cristian Hesselman, manager SIDN Labs

Een schat aan gegevens

De DNS-data die SIDN als .nl-registry verwerkt, vormt een schat aan informatie. Zou het niet mooi zijn om daarmee bijvoorbeeld phishing-sites en botnets sneller te signaleren en zo het .nl-domein en het internet in Nederland en daarbuiten nog stabiel en veiliger te maken? Dat is de gedachte achter het big-data-project ENTRADA ('ENhanced Top-level domain Resilience through Advanced Data Analysis') van SIDN Labs. Het project zit nog in een experimenteel stadium, research engineer Maarten Wullink, die het project leidt, verwacht er veel van. Twee grote uitdagingen: de forse hoeveelheid data en het aspect van privacy. "Op dit moment slaan we een tiende op van wat er binnenkomt. Voor de laatste paar maanden zijn dat 17 miljard zoekgegevens. Dat vergt nogal wat opslag- en analysecapaciteit." Privacy-beheer is hierbij een belangrijke voorwaarde: "Verreweg het grootste gedeelte van de query's is niet rechtstreeks afkomstig van eindgebruikers en dus nauwelijks privacygevoelig. Maar wat doen we in de andere gevallen? Hoe gevoelig is die informatie? Hoe gaan we hiermee om? We willen hier een waterdicht en glashelder beleid voor hebben."

geleden, toen nog als onderzoeksprogramma zonder medewerkers. Onderzoeken werden uitgevoerd in samenwerking met externe partijen. Hesselman: "In de praktijk betekende dit dat we aan de derde doelstelling minder toekwamen. Nu zijn we een team van vijf medewerkers. Mijn collega's hebben niet alleen verstand van onderzoek maar ook van SIDN's technische infrastructuur. Daardoor kunnen we nu onderzoeksprojecten oppakken die veel dichter op onze operationele business zitten. Dit is heel waardevol voor SIDN, maar ook voor de kennisinstellingen waarmee we samenwerken. Wij kunnen hen namelijk voeden met praktijkkennis, terwijl zij de laatste wetenschappelijke methoden en technieken inbrengen."

Onderzoek en praktijk

SIDN Labs weet zich ook binnen SIDN steeds duidelijker te profileren. "Het is halen en brengen. We delen onze kennis met de organisatie, online maar ook via bijvoorbeeld presentaties, en we pikken vragen op. We zetten ontwikkelingen en onderzoeksresultaten om naar de praktijk en vertalen de praktijk naar nieuwe onderzoeksvragen en toepassingen."

Coördinator en initiator

In de meeste onderzoeken heeft SIDN Labs een coördinerende rol. "We zijn een kleine club, maar we hebben grote ambities. Om die waar te kunnen maken, moeten we wel samenwerken met andere partijen. In de praktijk komt het ☺

Slimmer zoeken naar typosquats

Een aantal maanden terug introduceerde SIDN de domeinnaambewakingsservice, een dienst die helpt om typosquats te signaleren. SIDN Labs is nu bezig om deze service slimmer en uitgebreider te maken. Dat doet men onder meer door uitkomsten te vergelijken met bekende bronnen van phishing en door een onderscheid te maken tussen legitieme en malafide sites. Hiermee kunnen klanten van de domeinnaambewakingsservice in de toekomst nog gerichter typosquats en phishing-sites aanpakken. Research engineer Jelte Jansen: "Op dit moment werken we aan een prototype om deze classificatie automatisch te maken. Het is de bedoeling dat gebruikers daarmee vooral bij phishing sneller kunnen optreden, omdat de melding er dan uitspringt en niet ondergesneeuwd raakt door meldingen die minder prioriteit hebben."

☞ er steeds vaker op neer dat we in een onderzoeksproject een coördinerende rol op ons nemen en dat bijvoorbeeld een post-doctoraalstudent een flink deel van het onderzoekswerk verricht. Tegelijkertijd willen we ook met externe R&D-partners samenwerken, omdat we erg geloven in de combinatie van praktijk en wetenschappelijk onderzoek."

Een van de partijen waar SIDN Labs intensief mee samenwerkt, is NLnet Labs. "We beginnen binnenkort met een interessant project rondom DNS anycast. Bij anycast zou je het liefst nodes neerzetten op de plekken waar ze het meest nodig zijn. Het nadeel is dat je ze dan fysiek moet verplaatsen. We onderzoeken nu een oplossing om dat virtueel én geautomatiseerd te doen."

Resultaten

In de twee jaar dat SIDN Labs bestaat, zijn er meerdere onderzoeken afgerond. Hoewel Cristian vindt dat het altijd beter kan, is hij duidelijk trots op de impact die SIDN Labs hiermee had. "Onze oplossing voor het secure verhuizen van DNSSEC-domeinnamen hebben we in onze operationele dienstverlening opgenomen en wordt binnenkort de nieuwe, wereldwijde standaard. Daarnaast hebben we meerdere resultaten gepubliceerd. In september 2014 publiceren we

een onderzoek over privacyaspecten van DNS-data. Dit doen we omdat we kansen zien om met dit soort gegevens de veiligheid en stabiliteit van het .nl-domein verder te verhogen. Bijvoorbeeld om botnets 'te vangen' en op te ruimen in samenwerking met AbuseHUB. Privacy is daarbij een belangrijk onderwerp om over na te denken, zeker voor een organisatie als SIDN die een publieke dienst verleent voor Nederland. Zonder privacy immers geen vertrouwen van het publiek."

Afstemming met het SIDN Fonds

SIDN Labs werkt vooral op projectbasis, net als het nieuw opgerichte SIDN Fonds. Is er geen risico dat de twee organisaties in elkaars vaarwater zitten? "Het SIDN Fonds heeft een veel bredere scope. Het gaat daar meer over het verhogen van de welvaart in Nederland. Onze onderzoeks- en onderwerpen zijn over het algemeen veel technischer van aard. Natuurlijk zullen er in de toekomst projecten voorbijkomen die ertussenin vallen. Ik denk dat een goede afstemming met het fonds dan ook nodig is, maar daar heb ik alle vertrouwen in. Wellicht kunnen we elkaar op sommige fronten ook aanvullen."

Een reputatiesysteem voor DNS-resolvers

SIDN beheert de authoritative nameservers voor .nl. Deze zouden in principe alleen benaderd moeten worden door standaard DNS-resolvers. Ze worden echter ook benaderd vanaf allerlei andere IP-adressen. In veel gevallen betreft dit malafide verkeer, afkomstig van bijvoorbeeld botnet-clients. SIDN Labs bouwt een systeem om deze gevallen in kaart te brengen. Technisch adviseur Marco Davids: "We geven verkeer dat afwijkt van normaal gedrag een rating. Daarmee is het te onderscheiden van bonafide DNS-verkeer. Zodoende kunnen we bijvoorbeeld bepaalde botnet-clients als zodanig classificeren. We zijn dus in staat om met malware besmette pc's te detecteren. Op termijn willen we die informatie, dat wil zeggen, de IP-adressen van Nederlandse botnet-clients, delen met de AbuseHUB, zodat providers hierop actie kunnen ondernemen. Zo draagt SIDN Labs bij aan de veiligheid van het DNS en de bestrijding van botnets."

CC:

Subject: Security

PLATFORM INTERNETSTANDAARDEN BELOOFT GEZAMENLIJKE AANPAK STANDAARDISATIE

Verschillende partijen zetten zich in voor de adoptie van online standaarden, zoals ISOC, SIDN en het ministerie van Economische Zaken. Binnenkort bundelen deze partijen hun krachten via het Platform Internetstandaarden. Nico Westpalm van Hoorn, voorzitter van het Forum Standaardisatie, een van de deelnemers in het nieuwe platform, vertelt er meer over.

Nico Westpalm van Hoorn,
voorzitter Forum Standaardisatie

Naar één overkoepelend verhaal

“Het Platform Internetstandaarden is een antwoord op de wens van verschillende partijen om internetstandaarden beter te promoten”, vertelt Nico Westpalm van Hoorn. Onafhankelijk van elkaar zijn verschillende partijen al tijden bezig

met het promoten van een standaard, met wisselend succes. Er blijkt behoefte aan een ander verhaal. “In plaats van één standaard te promoten, kunnen we met het Platform met één overkoepelend verhaal komen over de voordelen van standaardisatie voor een veilig en up-to-date internet. Op dit moment verloopt de adoptie van standaarden namelijk te traag. De reden hiervoor zit zeker niet alleen in de kosten en de moeite die bedrijven ervoor moeten doen. Bedrijven missen simpelweg het gevoel van urgentie. Daar willen wij verandering in brengen.” Het Platform Internetstandaarden richt zich op bedrijven en organisaties die online actief zijn, zoals isp’s, webwinkels en hosters, maar ook overheden. De overheid is immers Nederlands grootste ICT-gebruiker. Het Platform is een initiatief van het ministerie van Economische Zaken en wordt mede vormgegeven door SIDN, ISOC, NLnet Labs, SURFnet, RIPE NCC en de Cybersecurity Raad en het Forum Standaardisatie. In het begin zal het Platform Internetstandaarden zich richten op drie standaarden: IPv6, DNSSEC en DKIM. Het is nadrukkelijk de bedoeling dit op termijn uit te breiden.

Standaarden van groot belang

“Het belang van standaarden kan niet onderschat worden”, vertelt Westpalm van Hoorn. “Ze zorgen ervoor dat het

internet een robuuste en veilige omgeving blijft. Niet onbelangrijk in een land waar zo’n 98% van de bevolking een pc gebruikt en een even grote groep met het internet verbonden is. En waar het internet dus van groot belang is voor de economie. Standaarden zorgen voor een level playing field, wat een stimulans is voor de concurrentie. Ten slotte is het voor de Nederlandse concurrentiepositie goed als bedrijven qua standaarden up-to-date zijn”.

Midden in de opstartfase

“Het Platform Internetstandaarden zit op dit moment nog midden in het opstarttraject”, vertelt Westpalm van Hoorn. “We zoeken nog naar een boegbeeld. Iemand die het gezicht naar buiten wordt, die voor de organisatie het woord kan voeren en met organisaties kan overleggen. Die persoon hopen we op het eerste seminar in oktober te kunnen presenteren. Daarnaast zijn we vooral op zoek naar partijen die zich aan het platform willen verbinden. De internet service providers zijn een goed voorbeeld.” De initiatiefnemers werken aan een website, internet.nl, waarop onder meer tests zullen staan waarmee bedrijven kunnen checken of zij met de laatste standaarden werken. In de toekomst zal het Platform Internetstandaarden ook bijeenkomsten organiseren waarop onder meer best practices gedeeld worden.

Nu aanmelden voor het seminar nieuwe internetstandaarden

Wilt u direct aan de slag met genoemde standaarden? Kom dan naar het Seminar Nieuwe Internetstandaarden. Dit vindt plaats op donderdag 9 oktober van 12.00 – 17.00 uur in 7AM te Den Haag. Internetgrondlegger Vinton Cerf zal een videoboodschap geven en Olaf Kolkman van Internet Society is keynote spreker. De toegang is gratis. Aanmelden kan via ecp.nl.

.NL Analysed

	TLD		Aantal Q3	Groei
1	.com	Algemeen	113.539.314	0,4% =
2	.tk	Tokelau	24.521.298	7,5% =
3	.de	Duitsland	15.724.587	0,0% =
4	.net	Algemeen	15.161.754	-0,1% =
5	.cn	China	10.654.907	2,9% ↑
6	.uk	Ver. Koninkrijk	10.536.557	-0,3% ↓
7	.org	Algemeen	10.409.163	-0,2% ↓
8	.info	Algemeen	5.717.448	0,7% =
9	.nl	Nederland	5.480.268	0,7% =
10	.ru	Rusland	4.910.293	-0,3% =
11	.eu	Europese unie	3.826.211	0,9% =
12	.br	Brazilië	3.441.067	1,9% =
13	.ar*	Argentinië	2.970.000	0,9% =

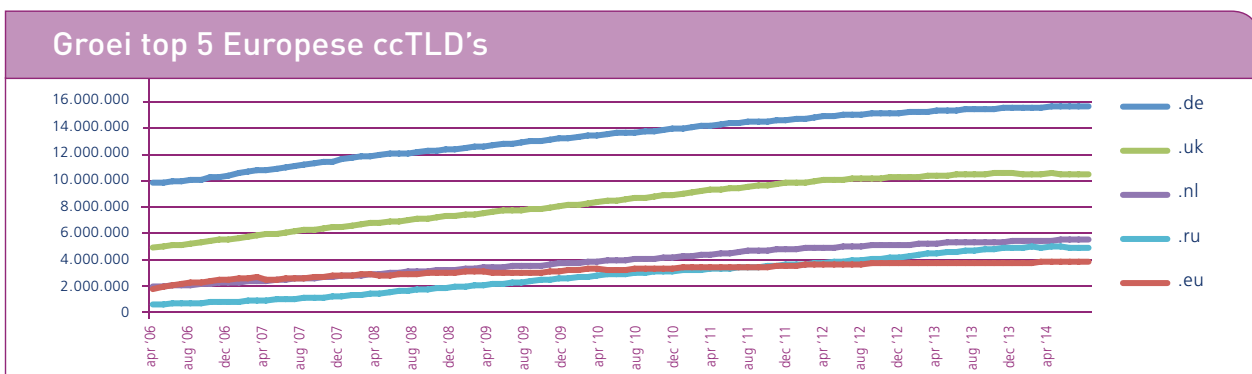
	TLD		Aantal Q3	Groei
14	.au	Australië	2.861.868	2,2% =
15	.fr	Frankrijk	2.788.747	1,0% =
16	.it	Italië	2.680.100	0,3% =
17	.biz	Algemeen	2.648.301	-0,3% =
18	.pl	Polen	2.490.576	-0,2% =
19	.ca	Canada	2.245.541	0,8% =
20	.ch	Zwitserland	1.885.627	1,2% =
21	.us	Ver. Staten	1.822.557	-0,2% =
22	.co*	Colombia	1.815.000	3,6% ↑
23	.in *	India	1.800.000	2,3% ↓
24	.es	Spanje	1.730.483	0,6% =
25	.be	België	1.465.999	0,7% =
	* schatting			

Top 25 TLD's

Op mondiaal niveau blijft de groei van domeinnamen zwak. In totaal zijn er aan het eind van het tweede kwartaal zo'n 280 miljoen domeinnamen geregistreerd. In het tweede kwartaal is de groei daarmee uitgekomen op 3,8 miljoen domeinnamen. De groei ligt momenteel rond de 25% onder het gemiddelde van de afgelopen vier jaar. De komst van de nieuwe gTLD's leidt vooralsnog niet tot een zichtbare toename van de vraag naar domeinnamen.

De grote drijver achter de groei is .tk: van de totale groei komt 45% van .tk. Kijken we naar de ccTLD's, dan heeft .tk

zelfs een groeiaandeel van 68%. De grote invloed van .tk ontstaat aan de ene kant door sterke groei van dit gratis TLD en aan de andere kant de zwakke groei van de 'oude' gTLD's (.com, .net, .org, .info en .biz). Deze gTLD's hebben duidelijk te lijden onder de lancering van de nieuwe gTLD's. Alleen .com groeide nog enigszins in het tweede kwartaal, de overige gTLD's stonden vrijwel stil. Er zijn zo'n 900K nieuwe domeinnamen geregistreerd onder de nieuwe gTLD's in het tweede kwartaal, het totaal komt daarmee op ruim 1,3 mln. Ter vergelijking: gezamenlijk zijn ze daarmee bijna zo groot als .be.

De zwakke groei die bij de gTLD's zichtbaar is, zien we terug bij de grote Europese ccTLD's (.de, .uk, .nl, .ru en .eu). Als we de ontwikkeling van de vijf grootste Europese ccTLD's naast elkaar leggen, dan zien we dat groei dit jaar bijna tot stilstand is gekomen. Alleen .eu heeft een korte opleving

gehad door een promotiecampagne van de registry. Er is niet een specifieke oorzaak voor de zwakke groei aan te wijzen: zowel verzadiging, nieuwe gTLD's als economische factoren kunnen in meer of mindere mate invloed hebben op de groei.

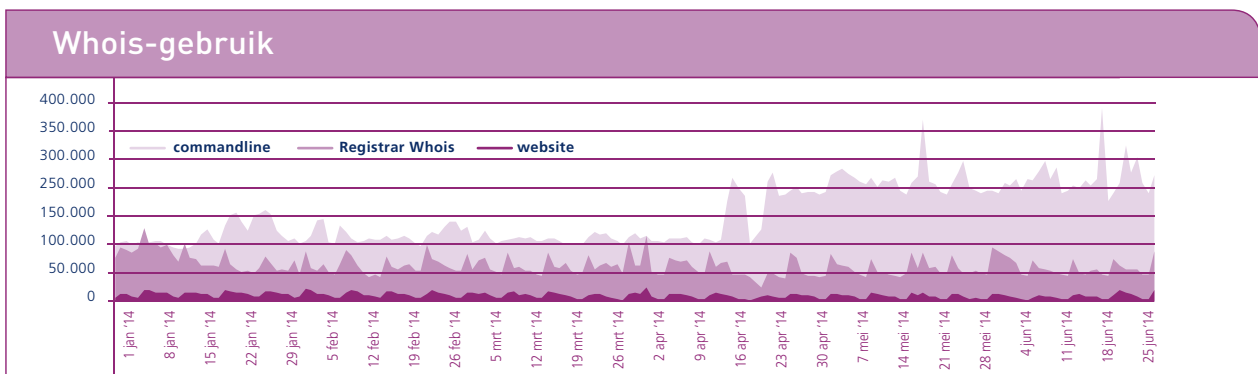
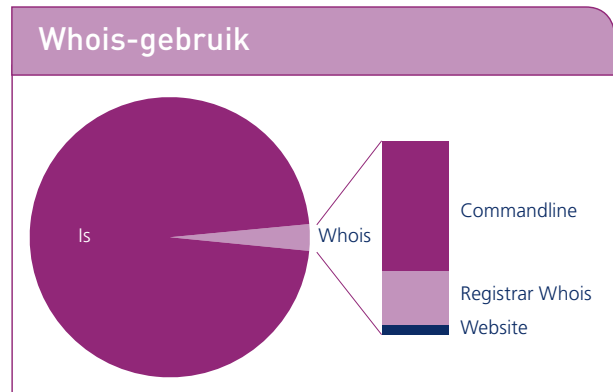

Whois-gebruik

In de basis bestaat onze belangrijkste technische dienstverlening voor .nl-domeinamen uit drie onderdelen: het domeinnaamregistratiesysteem, de .nl-nameservers en de Whois-service. De Whois is het best vergelijkbaar met het telefoonboek, hiermee is het mogelijk de gegevens van een domeinnaam op te vragen. Per domeinnaam tonen we onder andere de naam van de houder, wie de registrar is, welke nameservers bij de domeinnaam horen en wanneer de domeinnaam geregistreerd is. Omwille van de privacywetgeving wordt een gedeelte van de gegevens, zoals adres en telefoonnummer, niet getoond in de openbare Whois-gegevens. Naast de Whois bieden we ook de Is-dienst aan. Hiermee is eenvoudig de status van een domeinnaam te controleren. De Is wordt vooral gebruikt om te controleren of een gewenste domeinnaam vrij is voor registratie.

In het diagram hiernaast zijn de aantallen Whois- en Is-verzoeken uitgesplitst. Voor de Whois is het aantal verzoeken verder uitgesplitst naar de gebruikte interface. De Whois is namelijk toegankelijk via meerdere interfaces. De commandline-interface is de meest basale en toont

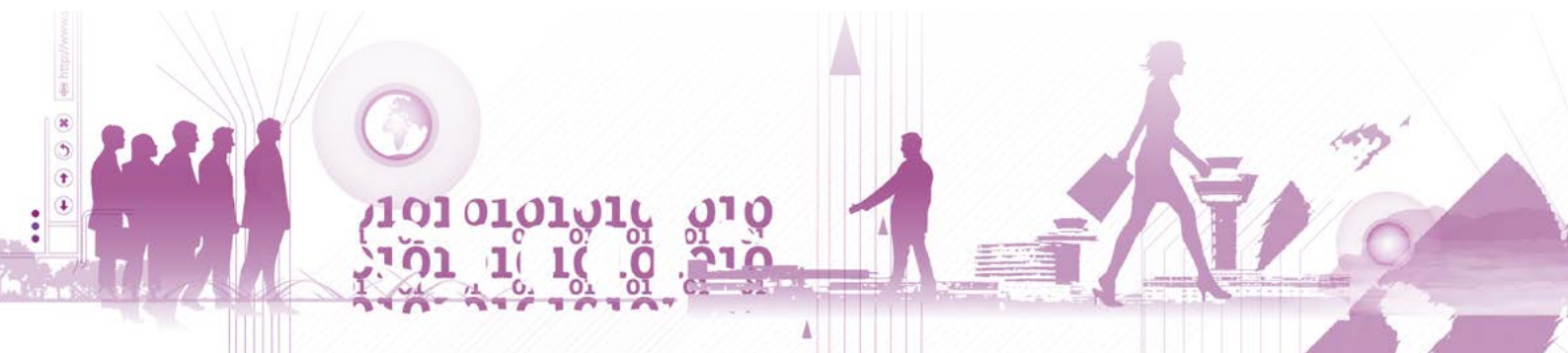
slechts de domeinnaam, status, registrar en nameservers. De commandline-Whois werkt via Unix-commando's en wordt vooral geautomatiseerd gebruikt. Vervolgens is er voor de registrars een aparte toegang, deze is beveiligd en toont meer gegevens dan de openbare Whois. Vervolgens is er de publieke Whois die via de SIDN-website te bereiken is. Zoals uit onderstaand diagram valt af te lezen wordt de Is-dienst zeer intensief gebruikt. Zo'n 98% van alle verzoeken die we ontvangen, is een Is-verzoek. Per dag zijn dat er zo'n 12 miljoen, over een heel jaar ruim 4 miljard.

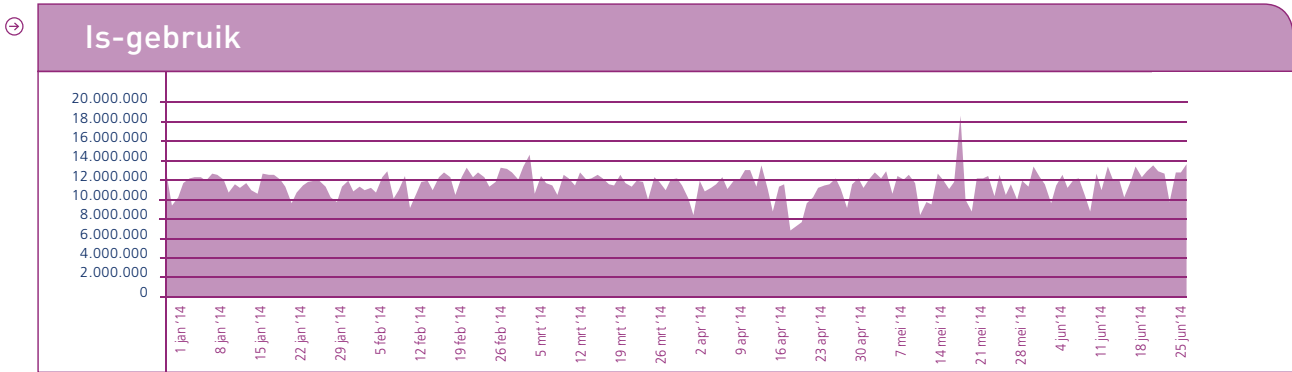

De ontwikkeling van het aantal Is- en Whois-verzoeken over het afgelopen halfjaar is uiteengezet in de volgende grafieken. Omwille van de schaal zijn de Is- en Whois-verzoeken gesplitst.

Een aantal dingen valt op: de pieken en dalen in de grafiek en de toename van het aantal commandline-verzoeken vanaf medio april. De pieken en dalen hebben twee oorzaken. Allereerst de invloed van werkdagen en weekenden. Dat is het duidelijkst terug te zien in de websitestatistieken, de pieken liggen daar altijd op maandag en de dalen op

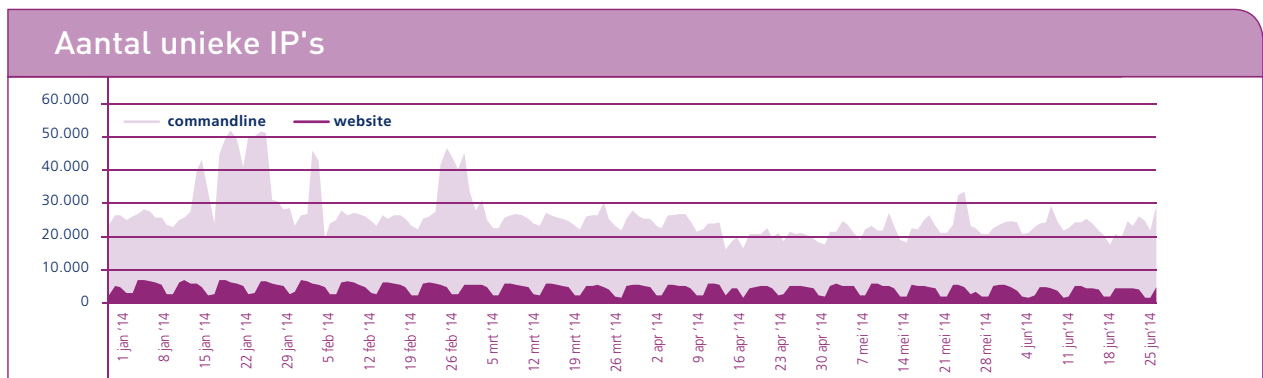
zaterdag en zondag. De grote pieken in de registrar- en commandline-Whois ontstaan door een groot aantal domeinnamen dat vrijkomt na 40 dagen in quarantaine te hebben gestaan. Om deze domeinnamen op te kunnen pikken worden veel Whois-verzoeken gedaan om maar de snelste te kunnen zijn. Sinds medio april is het aantal verzoeken dat via de commandline ingediend kan worden verruimd. Hierdoor is een duidelijke stijging van het gebruik zichtbaar.

Naast het aantal Whois-verzoeken wordt ook het aantal IP-adressen dat gebruikmaakt van de Whois geregistreerd. Onderstaande grafiek toont de ontwikkeling. Gemiddeld zijn er zo'n 4.500 bezoekers per dag voor de openbare Whois op de website. De commandline wordt door meer IP-adressen bezocht, dat is inherent aan het automatiseerbare

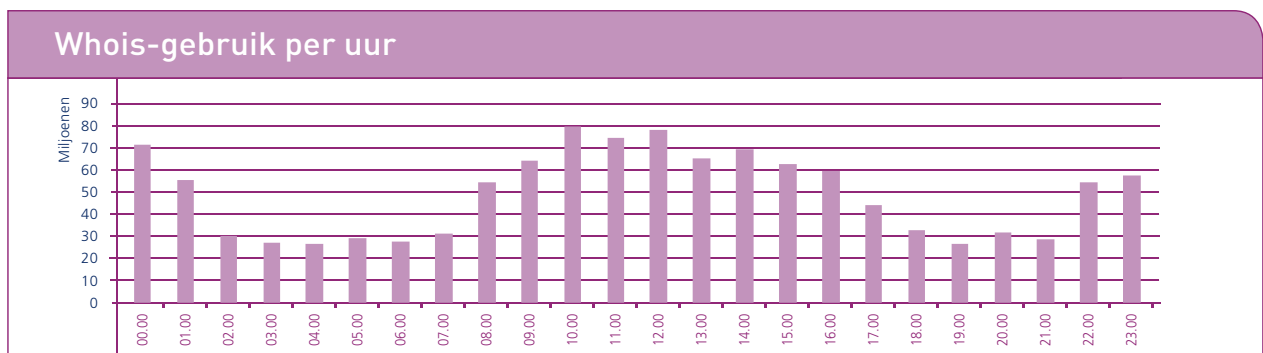
karakter van deze interface. Ook hier zien we weer de pieken en dalen, die aardig overeenkomen met de pieken en dalen in het aantal verzoeken. Opvallend is dat het aantal unieke bezoekende IP-adressen bijna verdubbelt als er interessante domeinnamen vrijvallen.

Whois-gebruik per uur

Als we het aantal Whois- en Is-bevragingen per uur plotten, dan komen twee trends naar voren, zoals u ziet in het volgende diagram. Voor de volledigheid: de cijfers geven een weergave van alle Whois-bevraging in het tweede kwartaal van 2014. Allereerst is duidelijk te zien dat overdag, tijdens 'kantoortijd', veel actiever gebruikgemaakt wordt van de dienst. Daarnaast valt op dat de eerste en laatste twee uur

van de dag een groot aantal verzoeken wordt ingediend. Dit verkeer komt vooral van geautomatiseerde systemen die zoeken naar domeinnamen die uit quarantaine vallen. De reden dat zij intensief de Whois bevragen rond middernacht komt voort uit het tijdstip waarop veel domeinnamen worden opgeheven: rond de 23% van alle opheffingen wordt tussen 00:00 en 01:00 uitgevoerd.

Nieuwe SIDN-website

Wij werken momenteel aan een nieuwe corporate website. www.sidn.nl krijgt een fris, eigentijds en volledig responsive design. Om het gebruiksgemak van de site te verbeteren vernieuwen we de sitestructuur, inhoud en schrijfstijl. De site biedt daarnaast meer ruimte voor interactie en voor de activiteiten die we ontplooiën naast onze kerntaken. In het besloten gedeelte voor de .nl-registrars zetten we de eerste stappen naar een persoonlijke portal.

Evenementenkalender

SIDN is vertegenwoordigd op tal van nationale en internationale evenementen. We doen dit vanuit onze taak als registry van het .nl-domein en vertegenwoordigen daarbij de Nederlandse internetgemeenschap en de .nl-registrars. Ook organiseren wij zelf geregeld bijeenkomsten. In de komende maanden is SIDN, voor zover nu bekend, vertegenwoordigd op de volgende evenementen:

Datum	Evenement	Plaats
2 sep t/m 5 sep	9th IGF Meeting	Istanbul, Turkije
10 t/m 11 sep	45th CENTR Legal & Regulatory, Workshop	Oslo, Noorwegen
18 sep	33rd CENTR Administrative Workshop	Tallinn, Estland
30 sep t/m 2 okt	52nd CENTR General Assembly	Brussel, België
27 okt	8th CENTR Security Workshop	Dublin, Ierland
2 nov	31st CENTR Technical Workshop	Londen, Verenigd Koninkrijk
9 nov t/m 14 nov	91st IETF	Honolulu, Hawaï, Verenigde Staten
27 nov t/m 28 nov	15th CENTR Marketing Workshop	Belgrado, Servië
28 nov	SIDN Relatiedag	Utrecht

SIDN-Relatiedag 2014

Op vrijdag 28 november organiseren we de jaarlijkse SIDN Relatiedag voor .nl-registrars in Stadion Galgenwaard, Utrecht. Op het programma staan onder meer Christiaan Prickaerts van Fox-IT met zijn presentatie 'Forensics 101'. Dennis Lemckert, werkzaam bij het ministerie van Defensie, laat u kennismaken met cyberdefensie en Daan Quakernaat inspireert u om weer kathedralen te gaan bouwen. Het belooft weer een inspirerende dag te worden waarin kennis delen en netwerken centraal staan. Reserveer de datum in uw agenda of meld u meteen aan via www.sidn.nl/relatiedag.

Colofon

The.nlyst is een platform voor informatie over (.nl)-domeinnamen en wordt vier keer per jaar gratis verspreid onder relaties van SIDN.

Redactieadres

SIDN
Postbus 5022
6812 AR ARNHEM, Nederland
communicatie@sidn.nl

Aan deze editie werkten mee

Michiel Steltman, Valerie Frissen, Nico Westpalm van Hoorn, Maarten van der Veen, Cristian Hesselman, Marco Davids, Roelof Meijer, Jelte Jansen, Maarten Wullink, Sean Schuurman van Rouwendal, Martin Sluijter, Marnie van Duijnhoven, Daniël Federer en Sharon van Dort.

Vormgeving & realisatie

ARA Direct, Rotterdam – www.ara.nl

Vertalingen

G & J Barker Translations – www.gandjbarker.co.uk

Aantal

ca. 2.500

Abonnementen

The.nlyst wordt gratis verspreid onder relaties van SIDN. Voor het aanvragen of opzeggen van een abonnement, kunt u mailen naar communicatie@sidn.nl.

Auteursrecht

Ondanks alle zorg die besteed is aan de samenstelling van deze uitgave aanvaardt SIDN geen aansprakelijkheid voor schade die het gevolg is van enige onvolkomenheid of fout in de inhoud hiervan. Tenzij expliciet anders is aangegeven, komen de auteursrechten op alle informatie en afbeeldingen die in de The.nlyst worden geopenbaard toe aan SIDN. Het overnemen van (delen van) artikelen uit dit magazine is toegestaan indien daarbij de The.nlyst als bron wordt vermeld en SIDN over de overname wordt geïnformeerd via communicatie@sidn.nl.

ISSN: 2212-2842

From: isoc@sidn.nl
To: info@sidn.nl
Cc:

